



ת"ד 4076/02/18 - מדינת ישראל נגד אנריקה מונטה

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 4076-02-18 מדינת ישראל נ' מונטה
בפני כבוד השופט ארנון איתן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אנריקה מונטה

הנאשמת

הכרעת דין

הנאשמת מזוכה מהעבירות שיוחסו לה בכתב האישום וזאת מחמת הספק, זאת הואיל ואשמתה לא הוכחה בנטל המוטל על המאשימה במשפט פלילי.

האשמה ומהלך הדיון:

1. על פי הנטען בתאריך 16.8.17 בשעה 18:30 ו/או בסמוך נהגה הנאשמת ברשלנות באופנוע בשדרות שמואל מאיר בירושלים, בכך שנסעה במהירות בלתי סבירה בנסיבות ובתנאי הדרך באופן שמנע ממנה את השליטה על האופנוע וכתוצאה מכך החליקה עם האופנוע. כתוצאה מהתאונה נחבלה הנאשמת ונזקקה לטיפול רפואי וכן נחבלה בתה חבלות של ממש (אושפזה יומיים, בשוק שמאל שבר ספירלי של הפיבולה, שבר דיאפיזרי בטיביה עם ריסוק, בוצעה החזרה והונח גבס) והאופנוע ניזוק.

2. במסגרת תשובתה לאישום לא חלקה הנאשמת על העובדות שפורטו בסעיפים 1,3 אך כפרה בסעיף 2. על פיה על נתיב נסיעתה היה כתם שמן בבחינת "גורם זר מתערב", שהיווה את הגורם לתאונה.

הראיות:

3. במסגרת הסכמה דיונית הוגש בהסכמה חומר הראיות לבית המשפט: (תצלום אויר מקום התאונה (1/ת), הודעת הנאשמת (2/ת), דוח פעולה של השוטרת רס"ר אבני מוריה (3/ת)).



במסגרת פרשת הגנה העידה הנאשמת ומר שי ברומר, עד ראיה בזמן האירוע.

גדר המחלוקת:

4. המאשימה מבקשת להרשיע את הנאשמת ולקבוע כי תאונת הדרכים התרחשה בעקבות נהיגה לא זהירה מצדה, זאת בהתאם לחומר הראייתי שבידי התביעה ושהוגש בהסכמה: ראשית, ת/3 עדותה של השוטרת רס"ר אבני מוריה שהגיעה למקום בסמיכות זמנים, סרקה את השטח בו אירעה התאונה ולא הבחינה בקיומו של כתם שמן. בעניין זה מפנה המאשימה גם לעובדה כי ההגנה נמנעה מחקירת העדה ובנסיבות אלו ביקשה לקבוע כי גרסתה של השוטרת לא נסתרה. שנית, הודעתה של הנאשמת ת/2 בה אין היא מציינת כי הבחינה בכתם שמן אלא ששמעה זאת מאנשים שנכחו בזירת האירוע, זאת גם כעולה מחקירתה הנגדית. שלישית, גרסת עד ההגנה אל מול עדות הנאשמת. לשיטתה של המאשימה אופן תיאור הכתם על ידי עד ההגנה (כתם גדול על הכביש) אינו נותן מענה ראוי לעובדה שהנאשמת לא הבחינה בו, זאת במיוחד על רקע עדותו לפיה התנועה במקום הייתה דלילה. עוד הוסף, כי עד ההגנה אינו מספק תשתית מספקת לקביעה כי אכן מדובר בכתם שמן שהיה על הכביש, וכן קשר סיבתי ברור בין הימצאותו במקום לתאונה שהתרחשה. בנסיבות האמורות מבקשת המאשימה לקבוע כי הנאשמת לא הרימה את הנטל לקבוע כי התאונה התרחשה שלא כתוצאה מרשלנותה, ולהרשיע בעבירות המיוחסות לה.

5. ההגנה אינה חולקת על עצם הנהיגה, ההחלקה והחבלות שנגרמו, ואף לא על "כלל הדרך" לפיו ההחלקה עצמה מעבירה את נטל השכנוע לכתפי הנאשמת, להוכיח שאין המדובר ברשלנות מצדה. על פיה במקרה זה נגרמה ההחלקה על ידי "גורם זר מתערב" כתם שמן שהיה על הכביש ובנתיב נסיעתה. ההגנה מוסיפה, כי חומר הראיות מטעמה של המאשימה הינו דל ואינו כולל דוח בוחן כמתחייב (אף אם בוחן לא יצא לזירה), אלא דוח של שוטרת שהגיעה למקום לאחר התאונה (ת/3). לשיטתה של ההגנה אין די בדוח ובתוכנו כדי לבסס חיזוק לטענת המאשימה בדבר "חוסר זהירות" מצדה של הנאשמת, זאת במיוחד על רקע העובדה כי עד ההגנה מר שי ברומר דיווח למשטרה בזמן אמת כי ישנו כתם שמן על הכביש, ואופנוע החליק במקום. בנסיבות האמורות ובהיות עדות זו משתלבת עם גרסת הנאשמת מתחילה, ביקשה ההגנה להעדיף את גרסת ההגנה ולקבוע שכתוצאה מכתם השמן התרחשה התאונה, ובנסיבות אלו לזכות את הנאשמת מהעבירות המיוחסות לה.

דין:

6. כאמור המחלוקת בין הצדדים הינה אחת ונוגעת בגורם להחלוקת האופנוע. בעוד כתב האישום מייחס לנאשמת נהיגה רשלנית "בכך שנסעה במהירות בלתי סבירה ובתנאי הדרך באופן שמנע ממנה את השליטה ברכב וכתוצאה מכך החליקה עם האופנוע", לגרסתה של הנאשמת נגרמה ההחלוקה שלא באשמתה. הצדדים אינם חלוקים ביחס להחלוקת האופנוע, התרחשות התאונה והחבלות שנגרמו



לנאשמת ובתה כתוצאה מהתאונה. הצדדים גם אינם חלוקים באשר לכלל הדרך ולכך שעצם מעבר מנתיב ימין לנתיב שמאל יוצר ראייה לכאורה בדבר נהיגה שלא בדרך זהירה.

(ראו: רע"פ 1713/93 משה בוקבזה נגד מדינת ישראל (מיום 7.6.93):

"נהיגה כדין ובזהירות הראויה היא בצדו הימני של הכביש ועצם המעבר המוכח לצד שמאל יוצר ראייה לכאורית בדבר נהיגה שלא בדרך הזהירה. החובה להוכיח את האשמה מעל לכל ספק סביר רובצת לעולם על התביעה, אך כאשר מוכחת נהיגה החוצה את הכביש מימין לשמאל, כפי שאירע כאן, נוצרת הוכחה לכאורה לנהיגה חסרת זהירות, בכך יוצאת התביעה חובת השלב הראשון של הבאת הראיות. מעתה עברה חובת ההוכחה לנאשם. הנאשם מצדו יכול להמציא עדות מטעמו הסותרת את הראיה לכאורה של נהיגה בלתי זהירה, בניגוד לאופן מותרים".

7. במקרה שבפנינו, אין מדובר אומנם בסטיית רכב מנתיב לנתיב, אלא שאופן נהיגתה כפי שנטען באישום גרם להחלקתה עם האופנוע על הכביש. אולם הדברים הינם דומים, והחזקה לכאורה לנהיגה חסרת זהירות מצדה נוצרת באותו האופן.

8. בנסיבות האמורות עולה השאלה האם הנאשמת הרימה את הנטל המוטל עליה להוכיח כי קיים ספק במסקנה לפיה תאונת הדרכים נגרמה בשל התרשלותה? או במילים אחרות, האם לטענה בדבר כתם שמן על הכביש ישנו ביסוס ראייתי, והוא זה שיכול היה להוות את הגורם לתאונה. עמדתי כי בנסיבות מקרה זה התשובה לכך הינה חיובית. הנאשמת כפי שיפורט להלן, עמדה בנטל זה להוכיח את טענתה ברמה הנדרשת בדבר "גורם זר מתערב" המנתק את הקשר הסיבתי שבין מעשיה לקרות התאונה.

9. תחילה יש לציין כי מבחינה עובדתית אין ראייה המצביעה כי אופן השתלבותה של הנאשמת במקום או מהירות נהיגתה היה בהן דופי. יתר על כן, המדובר בכיכר ממנו החלה הנאשמת את השתלבותה אל הציר כך שממילא הנחת המוצא כי מהירות הנסיעה במצב זה הינה איטית. אשר להחלקה, הלכה פסוקה היא, כי החלקת מכונית כשלעצמה (בהעדר מעבר בין נתיבים) אינה יכולה לשמש הוכחה על רשלנות.

(ראו: ע"פ 489/74 משה שטם נגד מדינת ישראל (מיום 16.9.75).

10. במסגרת ת/2 מסרה הנאשמת הודעה (כשלושה שבועות אחרי מועד האירוע), לפיה עצרה עם האופנוע בהגיעה אל הכיכר והתחילה בנסיעה לאחר שהציר בו השתלבה היה פנוי. הנאשמת מוסיפה כי לאחר שהחלה בנסיעה על הנתיב השמאלי החליק האופנוע כשהיא על הסיבוב לכיוון היציאה השלישית בצומת. בהודעתה מוסיפה הנאשמת (שורה 18) "הכביש היה שומני, לא ממש הבחנתי אם היה משהו על הכביש, מזג האוויר היה נעים, שמש אור יום". הנאשמת נשאלה בחקירתה מה לדעתה היה הגורם לתאונה על כך השיבה " ... זה בגלל שהכביש היה חלק" (שורה 24). הנאשמת גם שללה את



האפשרות כי נסעה בהירות שאינה מתאימה לתנאי הכביש או בגלל בלימת פתע מצדה. במסגרת עדותה שבה הנאשמת על גרסתה והוסיפה כי ברגע שנכנסה לעיקול הרגישה "חוסר שליטה והאופנוע עף". לאחר מכן היא קמה מהכביש לקחה את בתה ושמעה אנשים במקום אומרים שישנו כתם על הכביש. הנאשמת כפי שצוין לא הבחינה בכך.

11. כפי שיפורט להלן, לבד מעדות הנאשמת קיימת עדות נוספת מטעמה הסותרת את הראייה לכאורה של נהיגה בלתי זהירה. מר שי ברומר הינו עד ראיה להתרחשות, כמי שנסע בזמן האירוע במקום ובסמוך לנאשמת. העד מסר כי הבחין בקטנוע לקראת אמצע הכיכר כשבשלב מסוים, כך לדבריו, הבחין ב"התנדנדות והחלקה". העד מוסיף כי הוא בלם את הרכב כדי להימנע מלפגוע בהם. (עמוד 5 שורות 21-22). העד מוסיף כי הבחין בכתם שמן בגודל של "מטר" במקום התרחשות התאונה. אין חולק כי העד התקשר בזמן אמת למשטרה דיווח על התאונה ועל קיומו של כתם שמן. (ראו ת/3 מיום 16.8.17 שעת פתיחת אירוע 18:46). במסגרת חקירה נגדית ציין העד כי הכתם היה כ- 2-3 מטרים לפני נפילת האופנוע, ועל פי תנודות האופנוע קודם לתאונה קישר זאת לכתם שראה על הכביש. גם הוא, בנוסף לנאשמת, מציין כי שמע אנשים נוספים במקום מציינים כי ישנו כתם על הכביש.

12. כאמור נסיבות התרחשות התאונה כפי שפירטתי לעיל, בצירוף הודעתה של הנאשמת, עדותה, ולכך שעל הפרק נהגת שלה ותק נהיגה ארוך על רכב דו גלגלי (עמוד 3 שורות 10-11), מבססים אפשרות סבירה להתרחשותה של תאונה עקב קיומו של גורם זר שאינו בשליטת הנאשמת. לכל אלו מתווספת עדותו של עד ההגנה שהינה משמעותית בנסיבות המקרה. עדות זו הינה אובייקטיבית ומעבר לכך הותירה רושם מהימן. דיווחו נמסר בזמן אמת ובעקבותיו נפתח האירוע ונשלחו שוטרים למקום. במצב דברים זה עדיפה עדותו של עד ההגנה, על פני תוכנם של הפרטים שהובאו במסגרת ת/3, שכן דוח הפעולה כולו מתאר סדר פעולות ובדיקות שנעשה על ידי השוטרת לאחר תום האירוע, ולאחר שהתנועה על הציר חזרה לסדרה (ראו: ת/3 "... בהגתי מד"א כבר פינו והקטנוע היה סמוך לתחנת עוז, לא הייתה זירה במקום..."). בנסיבות אלו, ובניגוד לנטען בסיכומי המאשימה בהקשר לטיעוני ההגנה בעניין, עדותה של השוטרת לא הייתה מוסיפה או גורעת, ובוודאי שאין לראות בכך נתון העומד לחובתה של הנאשמת.

מחדלי חקירה:

13. בסיכומיה עמדה ההגנה על מחדלי החקירה בתיק וביניהם, העדר דוח בוחן, העדר סקיצה או תרשים, ובעיקר העדר הנמקה אודות המסקנה כי הנאשמת התרשלה באירוע. נוסף לכך צוין (בהתאם לת/3), כי לזירה יצא שוטר נוסף אולם לא קיימת התייחסות שלו בחומר הראייתי לאירוע. כמו כן במקום נכח שוטר נוסף בזמן התאונה (הוא גם שהורה לבן זוגה של הנאשמת להזיז את הקטנוע) אך פרטיו אינם ידועים.

14. לאור דלות החומר הראייתי עליו נשענת המאשימה, יש טעם בטענות ההגנה לכך כי קיימים בתיק חוסרים משמעותיים, חלקם במובן של מחדלי חקירה שמנעו את האפשרות לקבל תמונה ראייתית



ברורה יותר. מעבר לכך, לא ברור מדוע לא נגבתה הודעה מעד ההגנה, והרי המדובר בעד ראיה שדיווח למשטרת ישראל מלכתחילה על האירוע. בעקבות דיווחו יצאו שוטרים לזירה, לרבות עורכת הדוח. בנסיבות האמורות אין די בדוח (ת/3), כדי להוות טעם מספיק המונע איסוף חומר ראיות נוסף, שכן בכך קופחה הגנתה של הנאשמת. יתר על כן, במקרה זה נמסר בזמן אמת גם דיווח למשטרת ישראל מטעם עיריית ירושלים בעניין. (ראו: ת/3 העשרה מספר 3). במצב דברים זה, יכולה הייתה גרסתו, ככל ונגבתה קודם לכן, לבסס אולי מסקנה שונה אודות מידת אשמתה של הנאשמת באירוע.

(ראו: עפ"ת 39480-06-15 רפאל שמר נגד מדינת ישראל (מיום 16.7.15)).

"ככלל, הטענה בדבר קיומם של מחדלי חקירה מחייבת בחינה כפולה - תחילה על בית המשפט לבחון אם קיימים מחדלים כאמור ולאחר מכן עליו לקבוע באם בעקבות אותם מחדלים קופחה הגנתו של הנאשם באופן שהקשה עליו להתמודד עם חומר הראיות העומד נגדו (ראו: ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 11.5.06), ע"פ 10596/03 בשירוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 4.6.06)).

15. בנסיבות בהן למקום התאונה לא הגיע בוחן משטרתי ולא נבדקו ממצאים על ידו בזירה, לא ניתן לשלול הימצאותו של כתם השמן, מיקומו ותרומו להתרחשות התאונה, בהתאם לעדותו של עד ההגנה, ובכך ליצור את הספק באשר לאשמתה של הנאשמת והסיבה להחלקתה על הכביש.

16. סוף דבר: ניתן לקבוע כי עלה בידי הנאשמת להעלות ספק סביר בדבר אשמתה בהתרחשות התאונה. ראשית, לא עולה מהעדויות כי הנאשמת נסעה במהירות שאינה סבירה לתנאי הדרך. להפך, מעדותה של הנאשמת שנמצאה מהימנה על ידי, ומגרסתו של העד עולה המסקנה כי מהירותה לא חרגה מהמהירות המותרת במקום או שהייתה בלתי סבירה לתנאי הדרך. לכך מצטרפת כאמור עדותו של עד ההגנה בכל הנוגע לקיומו של כתם זר בבחינת "גורם זר מתערב" שעמד בבסיס הגורם לתאונה.

17. לכן החלטתי כאמור לזכות את הנאשמת מהעבירות המיוחסות לה בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ג ניסן תשע"ט, 28 אפריל 2019, במעמד הצדדים